

Een kort verslag van de denktank fair practice:

Het aantal deelnemers was beperkt. Marco Laura Guido Aat Merel en ikzelf.

Marco trapt af met de volgende bewering: als er niet genoeg geld betaald wordt dan kom ik gewoon niet tenzij ik daar zelf een goede reden voor heb.

Dat is een mooie positie om te hebben en zolang dat zo blijft heb je geen fair practice code nodig.

Maar dat geld natuurlijk niet voor iedereen. Kan de fair practice code ervoor zorgen dat meer mensen in onze sector deze onderhandelingspositie kunnen krijgen?

Nu is het zo dat de minister (destijds nog Engelshoven) in de discussie over de fair practice code aangaf dat ze voor de eerlijke betaling was maar dat de sector als geheel geen geld erbij zou krijgen en ze dus zelf het verdeelvraagstuk moesten oplossen.

Als ergens iets bij moet dan gaat ook ergens iets af. De vraag is dus of wij de mensen zijn die er iets bij krijgen of dat we straks juist iets gaan inleveren.

Ons lot is wat dat betreft verbonden aan dat van de festivals en hoe zij hier mee om gaan heeft effect op onze situatie.

We vonden dit artikel over oerol in de theaterkrant van 2018 daarin wordt gezegd dat er hard aan gewerkt wordt door oerol maar dat het moeilijk is. Inmiddels zal het alweer anders zijn maar het geeft toch een reflex aan die we bij veel festivals zien als dit onderwerp ter sprake komt.

“””Wij betalen natuurlijk zelden een makersalaris direct. We betalen een uitkoopsom, en gaan er vanuit dat het gezelschap dat dan ergens op heeft gebaseerd. Soms is het lastig. Wat als een uitgenodigd gezelschap opeens zijn subsidie niet krijgt, maar wel nog heel graag wil komen? Zeg je dan als festivaldirecteur: dat gaan we niet doen?”””

“””De festivalfinanciering komt pas net op gang en is nog heel minimaal. Moet je dan minder voorstellingen laten zien? Oerol heeft hele specifieke zakelijke omstandigheden: de meeste gezelschappen nemen geld mee naar Oerol, of vragen nog extra aan om hier te kunnen spelen. Daar staat dan weer tegenover dat je er achttien keer kunt spelen, wat voor veel groepen een belangrijk onderdeel van hun prestatie-eisen is. Dit maakt het nog ingewikkelder.”””

Ook spoffin heeft een alternatieve manier van betalen bij het off-festival. Alfred heeft hier destijds uitgebreid antwoord op gegeven toen we er in het kader van de Fair Practice Code naar vroegen, waar we overigens erg blij mee zijn. Maar een off-festival voelt voor ons artiesten toch als een extra uitbreiding van het gewone festival waarvoor veel minder betaald hoeft te worden (aan artiesten) omdat het ook tegelijk met het gewone festival speelt.

Door de betaling via de fondsen of alternatieve beloning te regelen krijg je een perverse prikkel. Als je echt een evenement wil organiseren waar de artiesten wat aan hebben dan moet dat ook duidelijk zijn en dat ook het doel zijn. Nijmegen lijkt nu wel een echt try out festival waar mensen ook echt iets kunnen uitproberen en nuttige feedback krijgen van het publiek.

We begrijpen ook wel de problemen die festivals hebben als ze iedereen “eerlijk” moeten betalen. Zoals het nu is wordt er veel extra gedaan voor minder geld. Ook de medewerkers van festivals worden niet altijd volledig betaald en veel werk wordt gedaan door vrijwilligers. Als alles een minimum prijs krijgt wordt het aanbod minder groot en dat kan weer tot gevolg hebben dat er minder bezoekers naar het festival komen waardoor er een negatieve spiraal kan ontstaan.

Dat festivalproducenten hier niet in terecht willen komen is ook logisch. Het is alleen zaak de problemen niet vanzelfsprekend door te schuiven naar de makers van voorstellingen.

We zouden graag Alfred nog een keer uitnodigen om zijn kant van het verhaal te horen.

Soms willen we ook wel spelen voor een lager bedrag omdat we gewoon heel graag iets willen laten zien. En die vrijheid willen we ook graag houden. Maar we willen niet in een afhankelijke positie terecht komen waar deze keus voor ons gemaakt wordt. Sowieso worden natuurlijk heel veel uren van ons werk niet betaald. Meestal doen we veel voor-onderzoek en ook het maken van een nieuwe voorstelling is vaak intensiever dan in de begroting wordt aangegeven.

Wellicht moeten we later nog een keer dit onderwerp bespreken en een of meer programmeurs uitnodigen om hun kant van het verhaal ook mee te nemen.